

ادامه از صفحه اول

عربستان، همچنان علیه ایران

چون نتوانست یمن را اشغال کند و عبدالعزیز ناچار به عقب‌نشینی از یمن شد. این روحیه توسعه‌طلبی هنوز هم در عربستان وجود دارد. سعودی‌ها در لبنان و برخی کشورهای آفریقایی یا حتی پاکستان نیز به همین شیوه عمل می‌کنند و تا حدودی این اهداف را به پیش برده‌اند. این‌گونه رویکرد توسعه‌طلبانه عربستان با روی کارآمدن ترامپ اوج گرفته و رهبران ریاض، آمریکا را حامی خود در اهداف منطقه‌ای می‌بینند. اتکای عربستان به بیرون مرزها چالش‌هایی برای سعودی‌ها دارد و معلوم نیست حمایت آمریکا از عربستان در دوران پس از ترامپ چگونه خواهد بود؛ همان‌گونه که بن‌بست نتانیاهو برای تشکیل کابینه در رژیم صهیونیستی نیز برای عربستان دردسرساز شده است. عربستان پس از این ناکامی‌ها، ایران را عامل بل نتایج نرسیدن اهداف خود می‌بیند. میان دیدگاه‌ها و رویکردهای عربستان و ایران تفاوت جدی وجود دارد. درحالی‌که عربستان به دنبال تغییر حکومت در ایران یا تجزیه ایران است، ایران در مقابل عربستان خواستار سرنگونی دولت یا تجزیه این کشور نیست. سیاست اصولی و رسمی جمهوری اسلامی، ایجاد آرامش و ثبات در منطقه است و رشد منطقه را در همین حفظ آرامش و تداوم ثبات می‌بیند. درعین‌حال ایران اگرچه به دنبال جنگ نیست اما نشان داده از جنگ نیز هراسی ندارد. این معادلات مربوط به اجماع کلی در نظام است و قائم به جناح‌بندی خاصی در ایران نیست. در شرایط فعلی منطقه، تنها راه عربستان نیز بازگشت به عقلانیت و یافتن نکات مشترک در منطقه با دیگر کشورهاست. نه ایران می‌تواند عربستان را تغییر دهد و نه عربستان می‌تواند ایران را تغییر دهد بلکه این دو کشور باید با هم همکاری کنند و مسائل خود را حل کنند. سراسر سعودی باید بداند جهان در حال تغییر و انتقال از یک وضعیت به وضعیت جدیدی است؛ دوران گذار به یک نظام جدید شکل نگرفته که هنوز مشخص نیست چه سمت‌وسویی خواهد داشت. برای نمونه قدرت و ثروت از آمریکا در حال جابه‌جایی است و حتی دلار، سیطره گذشته را ندارد. این جابه‌جایی باعث می‌شود کشورهایی که زیر چتر قدرت‌ها بودند، تغییر شکل بدهند. برخی کشورها تمایل دارند نقش و قدرت خود را توسعه داده و به مناطق دیگر بروند. در اینجا ظهور و بروز قدرت‌های منطقه‌ای به چشم می‌آید. نتیجه گذار در منطقه موجب شد تا ایران با پیروزی انقلاب از زیر چتر آمریکا و با فروپاشی شوروی از محدودیت‌های آن خارج شود. این واقعیتی است که هیئت حاکمه جدید سعودی، بر خلاف پادشاه قبلی، تمایلی به درک آن نشان نمی‌دهد و تداوم چالش افرینی برای ایران، از این منظر قابل ارزیابی است.

خبر ویژه

بحامیت وپشتیبانی هلدینگ رایزکو جشن بزرگ چهلمین بهار بسیج برگزار شد

● به مناسبت هفته بسیج، مراسم بزرگداشتی با یاد دو شهید ملارد، مرتضی ابراهیمی و مصطفی رضایی در فرهنگسرای صاداشت برگزار شد. در این مراسم که با حمایت و پشتیبانی هلدینگ رایزکو انجام شد، از فرماندهان پایگاه بسیج، پیش‌کسوتان و شورای حوزه بسیج و همچنین آزادگان تجلیل به عمل آمد. این مراسم در حضور میهمانانی همچون حاج آقا حسینی، امام‌جمعه صاداشت، مهندس کریمی، شهردار ملارد و سرهنگ جهانی‌نژاد، فرمانده سپاه ملارد برگزار شد. در این مراسم حجت‌الاسلام مظلوم، ضمن تبریک هفته بسیج، از رشادت‌ها و ایثارگری‌های بسیجیان در طول هشت سال دفاع مقدس و همچنین حضور مؤثر در دوران پس از جنگ تحمیلی سخن گفت.

سردار کریمی:

حرکت گروه بهمن با تکرر بسیجی در توسعه و اشتغال قابل توجه و تقدیر است

● سردار کریمی، جانشین سپاه محمد رسول‌الله استان تهران در مراسم گرامیداشت هفته بسیج و شهیدای گروه بهمن با اشاره به رشادت‌های بسیجیان در ایام دفاع مقدس و تمامی مراحل انقلاب گفت: امروز در مرز ۴۰سالگی بسیج، تفکر بسیجی می‌بایست در صنعت شکل بگیرد و راه رهایی از وابستگی صنعت، حرکت با نگاه و تفکر بسیجی است.وی با ذکر خاطراتی از دوران هشت سال دفاع مقدس و گرامیداشت یاد شهدا و آرزوی سلامتی برای جانبازان گفت: این نبرد تحمیلی بزرگ‌ترین امتحان خودباوری و تکیه‌بر ایمان و توان جوانان کشور بود و ما همیشه در مسیر انقلاب اسلامی حرکت می‌کنیم و گوش به فرمان مقام معظم رهبری هستیم.

شرق: چند روزی بیشتر به زمان تقدیم لایحه بودجه ۹۹ باقی نمانده است و زودتر از موعد جزئیاتی از جدول‌های کلان این لایحه که حاوی میزان درآمدها و هزینه‌های سند مالی سال آینده است، روی خروجی رسانه‌ها قرار گرفته است.
محمدباقر نوبخت، رئیس سازمان برنامه و بودجه میزان درآمدهای نفتی سال آینده را زودتر از زمان ارائه لایحه به مجلس اعلام کرده است. جزئیات لایحه بودجه ۹۹ نشان می‌دهد، دولت رقم ۴۲۰ هزار میلیارد تومان برای منابع عمومی در نظر گرفته است. لایحه بودجه ۹۹ در حالی قرار است از پاسستور راهی بهارستان شود که رئیس سازمان برنامه و بودجه اعلام کرده بود، لایحه‌ای با اصلاحات ساختاری و قطع وابستگی بودجه جاری است. اما جزئیات منتشرشده بیانگر مسیر دیگری است. گرچه به‌دلیل تحریم‌ها دولت اسمال در خوش‌بینانه‌ترین حالت، توانسته فقط حدود ۳۰۰هزار بشکه نفت روزانه به فروش برساند اما این واقعیت باعث نشده است. اعداد و ارقام بودجه‌ای خود را با انطباق بر آن بچیند. مستندات و پیش‌نویس لایحه بودجه ۹۹ نشان می‌دهد، برای منابع صادرات نفت حدود ۱۰ تا ۱۲تایلیارد دلار پیش‌بینی شده که با نرخ تسعیر ارز تعادلی بین بازار نیما و بازار آزاد است. این اعداد را رئیس سازمان برنامه‌وبودجه اعلام کرده و گفته است: «حدود ۳۰۲ هزار میلیارد تومان پارانہ آشکار برای سال آینده پیش‌بینی شده است که ۱۸۶ هزار میلیارد تومان آن به‌صورت نقدی و غیرنقدی میان خانواده‌ها توزیع می‌شود.» برای تحقق درآمد نفتی ۱۰ تا ۱۲میلیارددلاری دولت، دو سناریو می‌توان پیش‌بینی کرد؛ اگر دولت در لایحه بودجه ۹۹ قیمت هر بشکه را عددی نزدیک به اعداد فروش نفت جهانی اکنون یعنی ۶۳ دلار در نظر بگیرد، باید حدود ۵۰۰ هزار بشکه در روز به فروش برساند و اگر نرخ ۵۰ تا ۵۴ دلار (اعدادی که از جزئیات لایحه بودجه ۹۹ به‌شکل گمانه‌زنی منتشر شده است) را درنظر بگیرد، باید بین ۸۰۰ تا ۹۰۰ هزار بشکه روزانه نفت به فروش برساند. اما درحالی‌که تحقق این میزان درآمد نفتی مستلزم برداشتن تحریم‌هاست، در روزهایی که فشارهای تحریم‌های ظالمانه به‌شکل فزاینده‌ای در حال پیش‌رفتن است، چرا دولت در لایحه بودجه خود فروش روزانه ۸۷۰هزار بشکه نفت را ثبت کرده است؟

چند بشکه نفت می‌توان فروخت؟

به گزارش «شرق»، بودجه سال آینده با حساسیت‌ها و دغدغه‌های متعددی همراه است؛ از یک‌سو اقتصاد

اقتصاد

سند دخل و خرج دولت بدون نفت بسته نمی‌شود

حفره ۱۲میلیارد دلاری بودجه ۹۹

تورمی رکودی بخش تولید کشور را کوچک کرده است و از سوی دیگر با وجود تحریم‌ها درآمدهای ارزی به‌شدت کاهش یافته است. در چنین شرایطی دولت دخل و خرج سال ۹۹ را تنظیم کرده و تا ۱۰ روز دیگر به مجلس می‌برد. درحال حاضر مستندات و پیش‌نویس لایحه بودجه ۹۹ که بخشی از آن را «فارس» منتشر کرده است، نشان می‌دهد منابع قابل تحقق حدود ۴۲۰ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده که نسبت به رقم ۳۸۶ هزار میلیارد تومان تعدیل‌شده در شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا ۸٫۷ درصد رشد دارد اما در مقایسه با ۴۴۸ هزار میلیارد تومان (قانون بودجه سال ۹۸ مصوب در مجلس شورای اسلامی) با کاهش شش درصدی همراه است.

این منابع شامل چند نوع درآمد می‌شود:

درآمدها (مالیات، گمرک و سایر): برآوردهای اولیه و مقدماتی نشان‌دهنده تخمین ۲۴۶ هزار میلیارد تومان است که نشان‌دهنده رشد ۴ درصدی است. مالیات: پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد برای سال بعد رشد حدود ۳۰ درصدی برای مالیات متصور است یعنی درآمد این بخش ۱۶۵ هزار میلیارد تومان خواهد بود. درآمد گمرک: ۱۶ هزار میلیارد تومان سال جاری به ۳۸ هزار میلیارد تومان با رشد ۱۳۹ درصدی می‌رسد. سایر درآمدها (درآمد دستگاه‌ها، سود سهام شرکت‌ها و سایر): این بخش درآمدی احتمالا با کاهش و یا منابع سر به سر مانند سال جاری در نظر گرفته می‌شود. اکنون مقدمات اولیه کار رقم ۴۸ هزار میلیارد تومان با

افت ۱۳ درصدی نسبت به امسال تعیین شده است. واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای (صادرات نفت، فروش اموال و واگذاری طرح‌ها): در جریان جلسات کارشناسی و مقدماتی آمارها گویای درنظرگرفتن رقم ۱۲۰ هزار میلیارد تومان برای این بخش است که نسبت به سال جاری صد درصد رشد دارد. منابع صادرات نفت: آنچه تاکنون تعیین شده ۱۱۵ هزار میلیارد تومان است که با نرخ تسعیر ارز تعادلی بین بازار نیما و بازار آزاد است. برای تحقق این درآمد بین ۷۰۰ تا ۸۰۰ هزار بشکه در روز نفت به نرخ ۵۰ دلار به فروش برسد. بخشی از این اعداد و ارقام را رئیس سازمان برنامه‌وبودجه نیز تایید کرده است. محمدباقر نوبخت گفته است: «درآمد سالانه کشور از فروش نفت حدود ۱۰ تا ۱۲ میلیارد دلار در سال جاری و آینده پیش‌بینی شده است» که با این احتساب، دولت باید ارقامی بیشتر از ۳۰۰ هزار بشکه روزانه امسال، به فروش برساند. بر اساس پیشنهاد دولت برای اصلاح قوانین بودجه ۹۸ که در جلسه شورای عالی هماهنگی سران قوا در اوایل سال ۹۸ به تصویب رسید، میزان درآمدهای نفتی شامل صادرات نفت خام و میعانات گازی، صادرات گاز و فروش خوراک پتروشیمی ۱۵۸ هزار میلیارد تومان به حدود ۶۱ هزار میلیارد تومان کاهش یافت.

نفت ازبودجه حذف شد

مطابق با این برآورد انجام‌شده و برخلاف اظهارات مکرر رئیس سازمان برنامه‌وبودجه، درآمدهای نفتی از بودجه جاری نه‌تنها در سال آینده حذف نخواهد شد،

بلکه در حالی که امسال دولت بیشتر از ۳۰۰ هزار بشکه نفت در روز نتوانسته به فروش برساند، پیش‌بینی کرده سال آینده در ارقام بالاتر از این نفت به فروش برسد. درصورتی‌که این رقم نهایی نشود، با توجه به عملکرد صادرات نفت در سال جاری، صرفا برای ترازکردن بودجه و پنهان نگه‌داشتن کسری بودجه خواهد بود. همچنان که جمشید پژویان، کارشناس اقتصادی، درباره چرایی ثبت درآمد نفتی که تحقق آن دور از ذهن است، می‌گوید: در شرایط کنونی و با وجود تحریم‌ها، تحقق چنین رقمی احتمال کمی دارد؛ مگر اینکه دولت پیش‌بینی کرده باشد تحریم‌ها برداشته شود. این هم یک پیش‌بینی سیاسی است و نمی‌توان معادلات اقتصادی را بر پایه آن تنظیم کرد. با توجه به شرایط دیپلماتیک و فاکتور سیاسی بین‌المللی حاکم، به نظر می‌رسد دولت بیشتر از آنکه امیدوی به برداشتن تحریم‌ها داشته باشد، این رقم را در بودجه دیده که بتواند هزینه‌های خود را بر مبنای آن توجیه کند.

همچنین دولت در لایحه بودجه سال آینده، افزایش ۱۳۹درصدی برای درآمدهای گمرکی در نظر گرفته که با وجود تحریم‌ها، کمی عجیب به نظر می‌رسد. پژویان دراین‌باره توضیح داد: زمانی که درآمد‌های ارزی کشور محدود و کمتر شده، چطور می‌توانیم این‌قدر واردات داشته باشیم که درآمد از آن کسب کنیم. ما جز، بالاترین نرخ‌های گمرک هستیم وافزایش بیشتر از آن، برای واردات ضروری مشکل به وجود می‌آورد. بنابراین از این مسیر هم نمی‌توان به درآمدهای گمرکی افزود. او ادامه داد: دولت از حدود شش سال پیش در درآمدهای مالیاتی خود مالیات بر ارزش افزوده را لحاظ کرده که البته اصلا با معنای جهانی آن همخوانی ندارد و در واقع مالیات بر مصرف است. از این طریق، به صورتی ناعادلانه درآمد درخور توجهی را کسب می‌کند و منابع حاصل از آن را وارد بودجه می‌کند. ممکن است سر هر کوچه یک مأمور مالیاتی گذاشته شود و به‌زور از درآمدهای هر کالایی آن‌هم با هر میزان درآمدی، مالیات گرفته شود. امروز مالیات را گروه متوسط و متوسط به پایین می‌پردازند که صدایی هم ندارند و کسانی که بیشترین حجم فعالیت اقتصادی و به تبع آن حد اکثر سود اقتصادی را می‌برند، حتی مشمول مالیات هم نیستند. پژویان تاکید کرد: بزرگ‌نمایی درآمدهای مالیاتی و نفتی برای این است که تعادل بین هزینه و درآمدها را نشان دهد و در طول سال از راه‌های مختلفی مثل قرضه و چاپ اسکناس، درآمدهای غیرواقعی خود را پوشش دهد.

گزارش روز

مؤسسه دین واقتصاد تبعات طرح انتقال آب خزر به سمنان را بررسی کرد

سوسپید دولت برای ایجاد رقابت در مصرف آب

● **شرق:** پروژه انتقال آب خزر به سمنان اگرچه تبعات محیط‌زیستی زیادی دارد؛ اما براساس گفته‌های کارشناسان اقتصادی، این طرح از منظر اقتصادی هم توجیه لازم را ندارد. آن‌طور که محمدرضا فرزانه، پژوهشگر منابع آب، عنوان می‌کند، در پروژه انتقال آب خزر به سمنان نه‌فقط اعداد مختلفی برای اجرای پروژه اعلام می‌شود؛ بلکه قرار است از صندوق توسعه ملی که متعلق به همه ملت است، پول به بخش خصوصی داده شود تا آب را به سمنان منتقل کند. به گفته او از ۵۰ واحد انرژی که برای این پروژه انتقال مصرف می‌شود، ۴۹ واحد آن سوسپید دولتی است که از جیب همه ملت می‌رود و اجرای چنین طرحی صنایع را تشویق می‌کند که در مصرف بیشتر با هم رقابت کنند.

روز پنجشنبه گذشته مؤسسه دین و اقتصاد یک سخنرانی با عنوان «انتقال آب خزر به سمنان به‌مثابه ابزار توسعه قفر» برگزار کرد. در این برنامه دکتر محمدرضا فرزانه، پژوهشگر منابع آب، به بررسی روند تغییرات قوانین در بخش آب کشور و تأثیر آن بر رفتار مردم پرداخت.

به گفته او سیاست‌گذاری‌های دولت بعد از واگذاری حق تصمیم‌گیری برای آب به این نهاد منجر به این شده است که وضعیت منابع آب زیرزمینی در کشور روزبه‌روز وخیم‌تر شود. باوجوداین دولت به جای آنکه برای این مسئله تدبیری داشته باشد، نام طرح شکست‌خورده تعادل‌بخشی را تغییر داده و آن را تبدیل به طرح احیا و تعادل‌بخشی می‌کند و برای آن بودجه می‌گیرد.

فرزانه قانون تعیین تکلیف چاه‌ها را هم سیگنالی توصیف می‌کند که به مردم می‌گوید قانون را رعایت نکنند و برای توسعه کشت خود بر مبنای آب‌اندوزی برنامه‌ریزی نکنند.

ادعای مدیریت توانمان و تقاضا

این پژوهشگر با با اشاره به ادعای مطرح‌شده در دولت جدید در زمینه مدیریت توانمان عرضه و تقاضا، تشکیل کارگروه سازگاری با خشک سالی با صرف هزینه‌های زیاد در کشور را اقدامی شکست‌خورده توصیف می‌کند. او بیان می‌کند: با وجود این کارگروه، باز هم عرضه‌محوری در دستور کار دولت است.

فرزانه می‌گوید: با اجرای طرح‌های انتقال آب، به مردم سیگنال می‌دهیم که نیازی نیست به کاهش مصرف آب فکر کنید. سرانه مصرف ما در ایران در مقایسه با کشورهای پرباب هم در بخش شرب و هم خدمات بالاتر است. در بخش صنعت و کشاورزی شرایط نگران‌کننده است. کارگروه ملی سازگاری با کم‌آبی تشکیل می‌دهیم؛ اما در عمل به مردم می‌گوییم که نیازی به سازگاری با کم‌آبی نیست. با تشکیل چنین کارگروه‌هایی با صرف هزاران میلیارد تومان اعتبار، وزارت نیرو می‌خواهد مشکلی را که متولی آن خودش بوده، حل کند.

انتقال آب به یک استان بدمصرف

این پژوهشگر با کل نیاز آبی استان سمنان در بخش صنعت از ۳۶ میلیارد متر مکعب با درنظرگرفتن نیاز دامپروزی اعلام می‌کند. او ادامه می‌دهد: قرار است ۲۰۰ میلیون متر مکعب آب شیرین‌شده تحویل استان سمنانی بشود که این استان در بخش روستایی جزء سه استان بد در مدیریت منابع آب است. در مقیاس شهری هم جزء ۱۰ استان بد کشور است؛ اما دولت برای تأمین نیازهای این استان دنبال عرضه‌محوری است.

او اضافه می‌کند: برای پروژه انتقال آب خزر به سمنان هشت هزار میلیارد تومان اعتبار در نظر گرفته شده است. برخی متخصصان می‌گویند ارقام پروژه‌های عمرانی کمتر برآورد می‌شود تا مجربان بتوانند طرح را بگیرند. در طول مسیر اجرا درخواست افزایش هزینه می‌کنند. اعتبار اجرای این پروژه بین هشت تا ۳۰ هزار میلیارد تومان تخمین زده می‌شود.

فرزانه با تأکید بر اینکه بخش خصوصی با اعداد اعلام‌شده در طرح انتقال آب خزر به سمنان، قادر به اجرای چنین طرحی نیست، یادآور می‌شود: از منظر عدالت اجتماعی نباید اجازه دهیم که بخش خصوصی باید سرمایه‌گذاری کند و کشور را نابود کند. عمق فاجعه وقتی بیشتر می‌شود که هزینه طرحی با این همه تبعات اکولوژیکی از صندوق توسعه ملی برداشته می‌شود تا انتقال به یک منطقه انجام شود.

او می‌گوید: در این طرح صحبت از این است که از هر ۵۰ واحد هزینه برای تأمین انرژی انتقال آب، دولت ۴۹ واحد سوسپید می‌دهد که این پول از جیب کل ملت برای یک منطقه می‌رود؛ آن‌هم به بهانه سیاست‌های کلان کشوری که اصلا معلوم نیست درست هست یا نه.

فرزانه تأکید می‌کند: این نگاه که ۲۰۰ میلیون متر مکعب آب انتقالی در برابر آب دریای خزر عدد کوچکی است، نگاه درستی نیست؛ زیرا با انتقال این آب، بین صنایع، رقابتی برای مصرف بیشتر شکل می‌گیرد.